

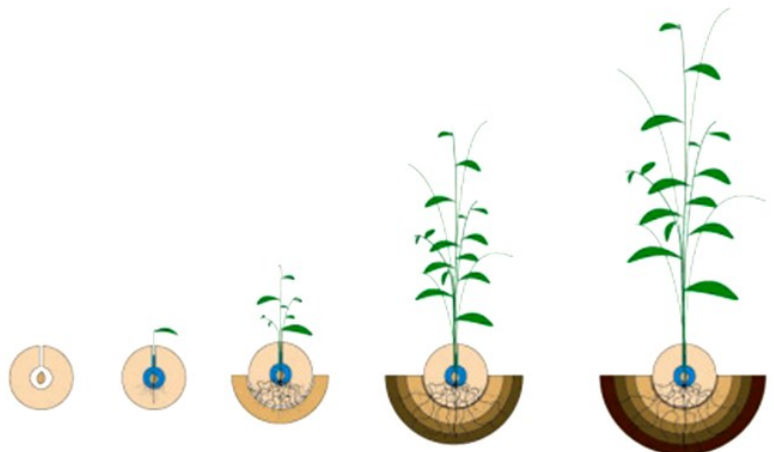

คำนำ

คู่มือ “การเพาะชำกล้าไม้” สำหรับ เจ้าหน้าที่ ชุมชน และโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการปลูกป่าอย่างมีส่วนร่วม ตามโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าระบบนิเวศในป่าสงวนแห่งชาติ และโครงการประชารัฐปลูกป่า 800 ล้านกล้า 80 พรรชามหาราชินีฯ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ชุมชน และโรงเรียน ที่ดำเนินการเพาะชำกล้าไม้ เนื้อหาในคู่มือจะเกี่ยวข้องกับความเป็นมาของโครงการ ฟื้นฟู การอนุรักษ์ป่าและดิน และการทำผายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการเพาะชำกล้าไม้ ตั้งแต่การจัดทำเรือนเพาะชำกล้าไม้ การคัดเลือกแม่ไม้ วิธีการเก็บเมล็ดไม้ การปฏิบัติต่อเมล็ดเพื่อกระตุ้นการงอก การเพาะเมล็ดไม้ การเตรียมวัสดุ การเลื้อนราก และตัดราก การคัดกล้าและการจัดเรียงลำดับความสูง และการทำให้กล้าไม้แกร่ง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทราบและเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการเพาะชำกล้าไม้ เพื่อการวางแผนการปฏิบัติงานจะต้องทำอะไร ก่อนหลัง ควรปฏิบัติงานอย่างไร เมื่อใด เพื่อให้ได้กล้าไม้ที่มีคุณภาพ ตรงตามจำนวนและระยะเวลาที่กำหนด ขณะเดียวกันมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ปลูก และความต้องการของชุมชน

ดังนั้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะมีประโยชน์กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน และโรงเรียน ผู้ปฏิบัติงานเพาะชำกล้าไม้และผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการทำงานการเพาะชำกล้าไม้ ตลอดจนเพื่อให้ผู้บริหารสามารถติดตามงานตามขั้นตอนการเพาะชำกล้าไม้ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย ภารกิจ และเป้าหมายของหน่วยงาน ขณะเดียวกันเพื่อให้การปฏิบัติงานในปัจจุบันเป็นมาตรฐานเดียวกัน

สำนักจัดการป่าชุมชน
กรมป่าไม้
มีนาคม 2556

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ ๑	โครงการฟื้นฟู การอนุรักษ์ป่าและดิน และการทำฟาย	1
บทที่ ๒	เรือนเพาะชำกล้าไม้	9
บทที่ ๓	การคัดเลือกแม่ไม้และการเก็บรักษาเมล็ด	18
บทที่ ๔	การปฏิบัติการในการเพาะชำ	30
บทที่ ๕	การบำรุงรักษากล้าไม้	42
บทที่ ๖	ชนิดพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมสำหรับการเพาะชำกล้าไม้	52
เอกสารอ้างอิง		57
ภาคผนวก		54

